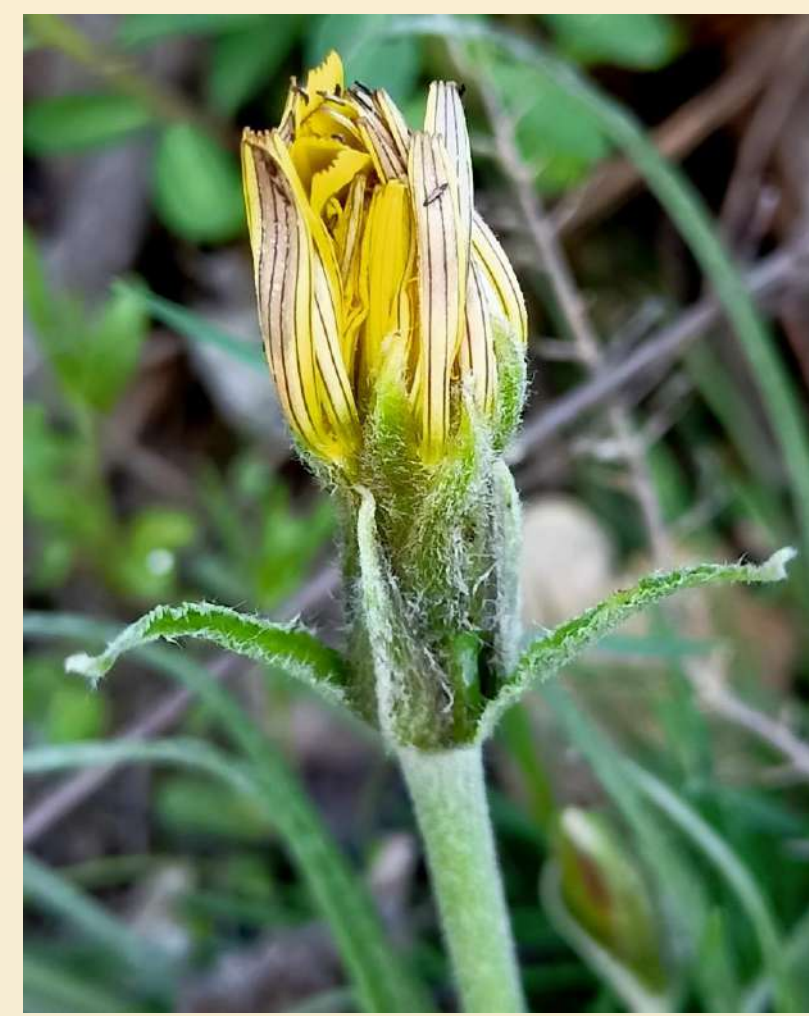

COROLOGIA ȘI STAREA DE CONSERVARE ALE SPECIILOR GENULUI SCORZONERA L. DIN CARTEA ROȘIE A REPUBLICII MOLDOVA

Olga IONIȚA

*Grădina Botanică Națională (Institut) „Al. Ciubotaru”, Universitatea de Stat din Moldova
 Chișinău, Republica Moldova, olgaionita.gbn@gmail.com*

Monitorizarea speciilor de plante rare reprezintă o etapă esențială în soluționarea problemelor de conservare și oferă informații actualizate despre starea populațiilor speciilor amenințate, contribuind, atât la reducerea subiectivității datelor privind gradul de raritate a taxonilor, cât și la stabilirea obiectivă a statutului zoologic al acestora. Studiul prezintă date noi, obținute în cadrul activităților de evaluare a stării de conservare ale speciilor genului *Scorzonera* L. (Asteraceae) din Cartea Roșie a Republicii Moldova, ed. a 3-a, *Scorzonera austriaca* Willd. și *Scorzonera mollis* M.Bieb. realizate în decursul ultimilor ani.

Scorzonera austriaca Willd.

Scorzonera mollis M.Bieb.

Specie **critic periclitată (CR)**, ocrotită de lege (Legea Nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat), inclusă în Cartea Roșie a Republicii Moldova (2015) și în Cartea Roșie a Ucrainei (2009). Pe teritoriul țării sunt cunoscute doar două puncte cu prezență certă: în partea superioară a versantului cu vegetație petrofită de stepă de lângă comuna Doibani, r-nul Dubăsari, amplasată pe teritoriul Rezervației Științifice „Iagorlic” și pe pantele pietroase, stepizate din proximitatea comunei Țipova, r-nul Rezina.

Conform rezultatelor obținute în cadrul acțiunilor de monitorizare și studiu al populațiilor speciei *Scorzonera austriaca* din ultimul deceniu, starea de conservare a acesteia este favorabilă, iar efectul speciei este stabil, cu tendință de creștere.

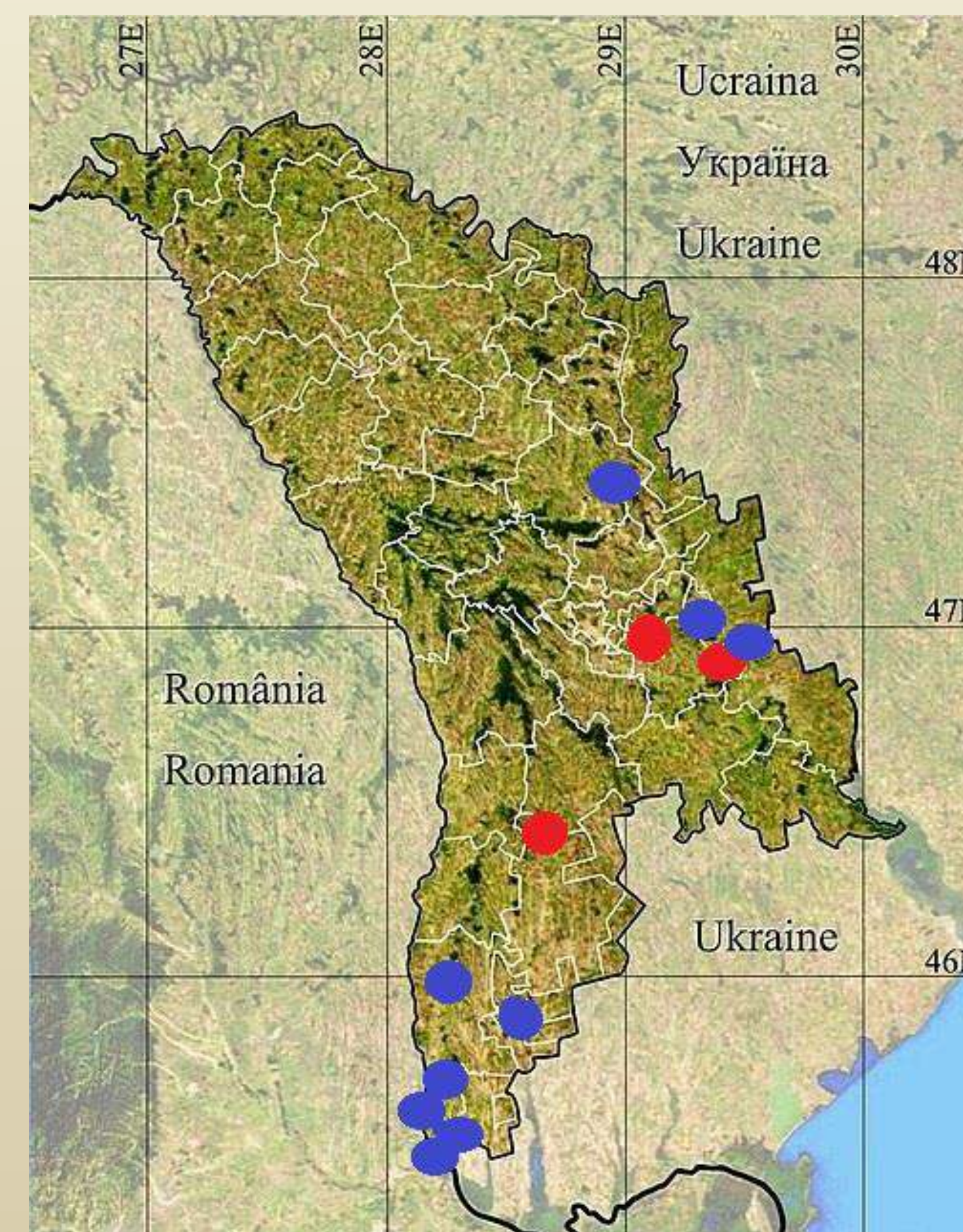
Specie **vulnerabilă (VU)**, protejată de lege, inclusă în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în Cartea Roșie a plantelor vasculare din România (2009). În Republica Moldova se întâlnește în apropierea comunei Vinogradovca, r-nul Taraclia, com. Șerpeni, r-nul Anenii Noi, com. Piatra, r-nul Orhei, com. Bicioc, r-nul Grigoriopol și com. Giurgiulești, Cășlița-Prut, Slobozia Mare, Văleni și Baurci-Moldoveni, r-nul Cahul. Ca rezultat al cercetărilor floristice recente, au fost semnalate trei puncte noi de răspândire ale speciei pe teritoriul țării: în habitatele naturale din preajma comunelor Telița și Merenii-Noi, r-nul Anenii-Noi și lângă com. Bugeac (UTAG). Specia vegetează pe pantele abrupte ale albiei vechi a r. Prut, în sectoare aride de stepă și pe pante calcaroase. Starea de conservare a habitatelor, suprafața populațiilor și numărul de indivizi variază mult, cea mai mare populație a speciei *Scorzonera mollis* fiind atestată lângă comuna Baurci-Moldoveni, aceasta ocupă circa 300 m².

Răspândirea speciei *Scorzonera austriaca* în Republica Moldova

Scorzonera austriaca și *Scorzonera mollis* sunt componente valoroase ale comunităților vegetale de stepă, dominate de speciile genului *Stipa* L. (*Stipa lessingiana* Trin., *Stipa pennata* L., *Stipa pulcherrima* K.Koch etc.) și de *Festuca valesiaca* Gaudin, remarcate prin diversitate floristică înaltă, ce găzduiesc și protejează un număr considerabil de specii periclităte, ocrotite atât la nivel național, regional, cât și internațional. Printre acestea se atestă: *Achillea ochroleuca* Ehrh., *Adonis vernalis* L., *Bellevalia sarmatica* (Pall. ex Georgi) Woronow, *Crambe tatarica* Sebeók, *Gonolimon bessarianum* (Schant.) Kuhn, *Jurinea multiflora* (L.) B.Fedtsch., *Ornithogalum boucheanum* (Kunth) Asch., *Pulsatilla grandis* Wend., *Pontechium maculatum* (L.) Böhle et Hilger ș.a.

Presiuni/amenințări. Degradarea sectoarelor de stepă, reducerea suprafețelor cu vegetație naturală ierboasă heliofilă, ca rezultat al înaintării și dezvoltării intensive pe versanții deschiși a arborilor și arbuștilor, cositul, pășunatul excesiv, populațiile restrânse, fragmentate, cu număr mic de indivizi, activitățile antropice, ce duc la diminuarea suprafețelor biotopurilor.

Răspândirea speciei *Scorzonera mollis* în Republica Moldova

MULȚUMIRI

Cercetările au fost susținute de Universitatea de Stat din Moldova prin intermediul Proiectului „Cercetare și conservare *ex situ*, *in situ* a diversității plantelor în Republica Moldova” (010101) și al proiectului „Evaluarea stării speciilor de plante și animale. Elaborarea listei speciilor cu statut de raritate și a algoritmului acesteia pentru prezentarea lor în ediția a IV-a a Cărții Roșii a Republicii Moldova”, finanțat de Ministerul Mediului.